

BETÆNKNING**Afgivet af Familie og Sundhedsudvalget****vedrørende****Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx.xx. 2016 om ændring af Landstingsforordning om socialvæsenets styrelse og organisation.****(Suspension af kommunernes forvaltning af det sociale regelsæt)***(Fremsat af Naalakkersuisoq for Familier, Ligestilling og Sociale Anliggender)***Afgivet til forslagens 2. behandling**

Udvalget har under behandlingen senest bestået af:

Medlem af Inatsisartut Tillie Martinussen, Demokraterne, formand

Medlem af Inatsisartut Agathe Fontain, Inuit Ataqatigiit, næstformand

Medlem af Inatsisartut Jess Svane, Siumut

Medlem af Inatsisartut Laura Tàunâjik, Siumut

Medlem af Inatsisartut Ineqi Kielsen, Siumut

Medlem af Inatsisartut Ane Hansen, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Mimi Karlsen, Inuit Ataqatigiit

Udvalget har efter 1. behandlingen den 26. april 2016 under FM 2016 nærmere gennemgået forslaget.

Forslagets indhold og formål

Lovforslaget er et ændringsforslag til landstingsforordning om socialvæsenets styrelse og organisation. Forslaget har undertitlen - *Suspension af kommunernes forvaltning af det sociale regelsæt*. Ændringsforslaget, der foreslås at træde i kraft den 1. juli 2016, består af bestemmelserne §§ 7a-7g.

Forslaget, der omfatter hele det sociale regelsæt, herunder Landstingsforordning om hjælp til børn og unge, har til formål, at give hjemmel til, at Naalakkersuisut kan suspendere en kommunes forvaltning af det sociale regelsæt. Dette ifald der foreligger væsentlig tilsidesættelse af kommunens forpligtelser eller borgernes rettigheder efter det sociale regelsæt. Forslaget har til hensigt, at give bemyndigelse til Naalakkersuisut til, helt eller delvist, at overtage forvaltningen af det sociale regelsæt fra en kommune.

1. behandling af forslaget i Inatsisartut

Forslaget blev 1. behandlet den 26. april 2016 i Inatsisartut. Foruden forelæggelsesnotatet af 14. april 2016 blev der givet ordførerindlæg af Siumut, Inuit Ataqatigiit, Demokraterne, Atassut, Partii Naleraq og løsgænger, Naaja H. Nathanielsen.

Siumut fremførte, at etableringen af storkommunerne og den øgede centralisering, har betydet en svækkelse af kontakten mellem borgerne og de lokale myndigheder, hvorved borgernes vilkår og den kommunale service er blevet forringet, og for mange mindre steder direkte er blevet håbløs. Siumut kunne i det hele støtte forslaget, idet forslaget til gavn for borgerne, kunne være med til at sikre den velfærd, de har krav på.

Inuit Ataqatigiit fremførte, at tilblivelsen af dette lovforslag binder i et kommunalt svigt i forholdene til rettigheder for børn og unge. Inuit Ataqatigiit var dog bekymret for, hvorvidt dette forslag vil være den rigtige måde, at løse problemerne i kommunerne med den svigtende eller mangelfulde administration af reglerne for børn og unge. Inuit Ataqatigiit frygtede endvidere, at forslaget kan have afsmittende effekt på andre områder, hvor Selvstyret har tillagt kommunerne ansvaret.

Demokraterne fremførte, at det er afgørende, at samfundets børn, unge, sårbare og svage får den støtte og omsorg, de har krav på. Demokraterne ønsker ikke at fokusere på skyld og ansvar, men at der skal samarbejdes om løsninger på problemerne.

Demokraterne anså ikke, at forslaget på nogen som helt måde var i uoverensstemmelse med Grundlovens § 82 og den kommunale selvbestemmelsesret. Demokraterne anså, at forslaget alene vil være til gavn for de børn, unge og svage, som svigtes. Demokraterne støttede forslaget i det hele, således at Naalakkersuisut gives beføjelser til at kunne træde til, såfremt det er påkrævet i særlige situationer.

Atassut var som udgangspunkt bekymret for, at dette forslag ville komme i konflikt med den kommunale selvbestemmelsesret, men havde tillid til, at Naalakkersuisut havde fastslået, at dette ikke var tilfældet. Atassut støttede forslaget, idet det ville være med til at sikre, at vi som samfund lever op til beskyttelsesforpligtigelserne for vores børn og unge.

Partii Naleraq fremhævede, at der skal administreres med respekt for det kommunale selvstyre, og at partiet ikke ville støtte forslag, der er i konflikt med dette princip. Partii Naleraq gav udtryk for, at partiet under ingen omstændigheder ville acceptere omsorgssvigt af børn. Selvstyret og kommunerne kan ikke alene løse problemet med omsorgssvigt. Borgerne i landet har nøglen til at løse problemet med omsorgssvigt, ellers bliver det ikke løst. Partii Naleraq anså, at et styrket samarbejde mellem Selvstyret og kommunerne på området vil være den bedste indsats myndighederne kunne igangsætte. Partii Naleraq anerkendte dog, at der skulle være en mulighed for at kunne skride ind, såfremt kommunerne ikke løfter deres

ansvar. En indgriben må imidlertid ikke være i konflikt med den kommunale selvbestemmelsesret.

Løsgænger, Naaja H. Nathanielsen anførte, at baggrunden for dette forslag ikke er ny. Omsorgssvigt af børn og unge har eksisteret længe, og det er stadig et aktuelt problem. Hele samfundet bærer et medansvar for denne situation. Løsgænger, Naaja H. Nathanielsen var imidlertid stærkt bekymret for, at dette forslag mere skal udstille handlekraft, end sikre en løsning af problemerne med omsorgssvigt. Landets mængde af sociale problemer vil ikke blive mindre af, at en anden myndighed overtager ansvaret. Løsgænger, Naaja H. Nathanielsen fandt, at man i stedet skulle rette fokus på ressourcebehovet og antallet af sager, som de kommunale sagsbehandlere sidder med. Løsgænger, Naaja H. Nathanielsen understregede, at ressourcerne på det sociale område skulle øges. Der skal være flere sagsbehandlere og henvisningsmuligheder.

På denne baggrund blev forslaget henvist til nærmere vurdering i Familie og Sundhedsudvalget.

Høringssvar

Udvalget konstaterer, at de afgivne høringssvar er vedlagt lovforslaget, hvilket er i overensstemmelse med formkravene opstillet af Inatsisartuts Formandskab. Til forslaget er som bilag 1 endvidere vedlagt et høringssvarsnotat.

Udvalget bemærker, at lovforslaget har været sendt i høring i perioden fra den 15. januar 2016 til den 19. februar 2016.

Udvalget bemærker særligt, at Departementet for Familie, Ligestilling og Sociale Anliggender den 10. marts 2016 bad Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmith om at udarbejde et notat efter en gennemgang af lovforslaget. Dette særligt med henblik på en vurdering af, hvorvidt den påtænkte lovændring vil være et brud med den kommunale selvbestemmelsesret, der er fastsat i Grundlovens § 82.

Kammeradvokatens konklusion i forhold til lovforslaget er følgende:

- **Lovgivningsmagten er tillagt er betydeligt skøn for så vidt angår den overordnede fordeling af beføjelser. Det gælder også for forholdet mellem Grønlands selvstyre og de grønlandske kommuner.**
- **Der er ikke grundlag for at antage, at Grundlovens § 82 tilsigter at sikre kommunerne administrationen af bestemte sagsområder.**

- Grundlovens § 82 er ikke til hinder for, at en beføjelse, der hidtil har været henlagt til kommunerne, overtages af Staten/Selvstyret.
- Det statslige tilsyn som forudsat i Grundlovens § 82 udgør en retssikkerhedsgaranti for borgerne.
- Det er ikke grundlovsstridigt ved lov at tillægge en statslig myndighed/Selvstyret mulighed for at træffe afgørelser på områder, der i øvrigt er tillagt kommunerne. Det gælder, selv om der ikke konkret foreligger en ulovlig administration i kommunen, men gælder så meget mere, hvis Statens/Selvstyrets indgriben er nødvendig af hensyn til borgernes retssikkerhed.
- Lovgiver har mulighed for at fastsætte ved lov, at indbringelse for domstolene ikke kan tillægges opsættende virkning. En bestemmelse herom er dog ikke nødvendig i den påtænkte ændring af Landstingsforordningen om socialvæsenets styrelse og organisation.
- En adgang for kommunerne til at klage over en afgørelse fra Selvstyret vil være systemfremmed, både efter de regler, der gælder i Danmark, og de regler, der gælder i Grønland.

Møder

Den 4. maj 2016 holdt udvalget møde med repræsentanter fra KANUKOKA og den 10. maj 2016 holdt udvalget møde med repræsentanter fra Kommuneqarfik Sermersooq med henblik på at give disse en mulighed for at uddybe deres bemærkninger til lovforslaget. Det skal bemærkes, at både KANUKOKA og Kommuneqarfik Sermersooq har afgivet fyldige høringssvar til forslaget, og at hovedelementerne i disse er behandlet under høringssvarsnotatet.

Den 17. maj 2016 holdt udvalget endvidere møde med Børnetalsmanden om forslaget. Børnetalsmanden har også afgivet et høringssvar til forslaget.

Følgende hovedbudskaber fra møderne skal fremhæves i denne betænkning:

KANOKOKA

KANUKOKA fremførte, at KANUKOKA ikke kunne støtte forslaget. Der skal henvises til høringssvaret i sin helhed fra KANUKOKA, og høringssvarsnotatet til forslaget.

- KANOKOKA så generelt gerne mere tilsyn fra Naalakkersuisut, så uhensigtsmæssigheder kunne afdækkes hurtigere, hvorefter kommunerne kunne følge op overfor disse. Dette fremfor dette forslag. Flere tilsyn og mere rådgivning til kommunerne. Alt i alt mere samarbejde

fremfor et forslag, der har karakter af en begrænsning af den kommunale selvbestemmelsesret.

- KANUKOKA så hellere, og fremfor dette forslag, at Naalakkersuisut gav kommunerne flere værktøjer og mere støtte. Værktøjer er bedre vejledninger, der er tilpasset personalet i kommunerne, som i mange tilfælde ikke er uddannede socialrådgivere, og dermed har svært ved at benytte de eksisterende vejledninger, der er udarbejdet af højtuddannet personale, der omvendt ofte ikke har erfaringer med sagsbehandling og borgerbetjening. Værktøjer er også klarere regler, som er lettere og mere simple at administrere.

- Naalakkersuisut skal, ifølge KANUKOKA, ikke være sagsbehandlere på områder udlagt til kommunerne. Dette er principielt set helt forkert. Hvorfra vil Naalakkersuisut få de fornødne kompetencer til at kunne sagsbehandle i kommunerne? Indsætterne fra Naalakkersuisut skal koncentrere sig om - rådgivning, - udarbejde bedre vejledninger - og sikre mere administrerbare regler. Forbedringer af denne karakter sammen med et loft på antallet af sager for sagsbehandlere, og generelt bedre arbejdsforhold for sagsbehandlere omkring løn, uddannelse og efteruddannelse (kompetenceløft) vil være den bedste medicin for det sociale område.

- KAKUKOKA var i gang med at se forslaget nærmere igennem med juridiske øjne, så spørgsmålet om forslagens konflikt med den kommunale selvbestemmelsesret kunne blive belyst nærmere. Der var dog ikke tale om en ekstern juridisk undersøgelse af forholdet, men interne sonderinger.

- KANOKOKA kunne endvidere befrygte, at flere ansatte i kommunerne ville være betænkelig omkring deres ansættelse, eftersom forslaget gav mulighed for at Naalakkersuisut kunne få instruktionsbeføjelse overfor kommunalt ansatte.

- KANUKOKA kunne bekræfte, at kommunesammenlægningen har givet problemer for det sociale område. I byer og bygder, hvor der tidligere havde været en mindre kommune, har man mistet fagkompetencer og nærdemokrati, eftersom flere borgere med kompetencer var fraflyttet og havde taget deres fagkompetencer med, foruden at nye strukturer i, og selve organiseringen af storkommunerne i sig selv har medført faglig omlægning.

- KANOKOKA fremførte, at reglerne om tavshedspligt forsat gav problemer, og at reglerne, og den måske ikke i alle tilfælde korrekte håndtering af reglerne spændte ben eller vanskeliggjorde udveksling af viden på tværs, hvilket ikke arbejdede for optimale indsatser overfor borgerne. For reglerne om tavshedspligt var der behov for en bedre, eller mere forståelig vejledning.

Kommuneqarfiik Sermersooq

- Kommunen påpegede indledningsvist under mødet med udvalget, at kommunen finder det vigtigt, at sikre borgernes retssikkerhed i relation til sociale rettigheder og kommunernes forpligtelser. Kommunen finder det meget vitalt, at støtte kommunens udsatte borgere. Kommunen anførte, at det er vigtigt at sikre kommunens børn og unge en tryk opvækst, men at lovforslaget ikke er måden, at gøre det på.
- Kommunen havde indvendinger i forhold til de bagvedliggende systemer og principper omkring forslaget. Man kan ikke bygge velfungerende systemer ovenpå dysfunktionelle kommuner (enheder). Der er grundlæggende problemer med den bagvedliggende systemtænkning bag forslaget. Forslaget vil være et strukturelt overgreb på kommunerne.
- Kommunen påpegede, at lovforslaget ikke løser de grundlæggende problemer med antallet af socialrådgivere i forvaltningerne eller antallet af sager pr. socialrådgiver. Forslaget ses at være udtryk for en panikløsning lavet i afmagt.
- Det blev fra kommunens side anført, at suspension vil skabe problemer med parallel -og dobbeltadministration. Der vil opstå problemer med bemyndigelse og reference – Dette spørgsmålet om, hvem den enkelte kommunale medarbejder refererer til under en eventuel suspension.
- Kommunen fremførte, at der under en suspensionssituation vil være risiko for overdimensionering med hensyn til hjælpeforanstaltninger – hvorefter man reagerer med mere indgribende og mere bekostelige hjælpeforanstaltninger, eftersom man ikke har det direkte økonomiske ansvar (manglende motivation til at begrænse udgifter). Enkelt-sagshåndtering vil betyde, at den enkelte sag tages ud af helheden og den holistiske kommunale socialpolitik. En socialpolitik, der er rodfæstet i de lokale forhold og ressourcer.
Suspension udgør en nærliggende risiko for overfokusering på enkelt-sager, som igen fører til ensidigt enkelt-sagsfokus og styring via enkelt-sager, i stedet for fokus på de indsatser og systemer, som reelt skal til for at løse opgaverne.
- Kommunen understregede, at der ingen garanti er for, at løsningerne bliver bedre, fordi Selvstyret tager over. De er tværtimod en risiko for, at kommunerne mister gode medarbejdere og ledere under suspension, fordi der ved suspensionen udvises mistillid til kommunen og dens medarbejdere.
- Kommunen betonedede, at det er en fælles udfordring for kommunerne og Selvstyret at rekruttere fagligt, kvalificeret personale.
- Kommunen advarede imod, at dette forslag kunne være det første skridt imod en afsvækkelse af det kommunale selvstyre og kommunernes eksistens. Kommunen anså, at

lovforslaget er udtryk for et meget bekymrende og problematisk indgreb i det kommunale selvstyre.

Kommunen befrygtede, at denne type indgreb vil skabe et uheldigt mønster med afsmitning til andre velfærdsområder, fx folkeskoleområdet.

- Kommunen fremførte afslutningsvist, at den lægger afgørende vægt på, at en højnelse af kommunernes opgaveløsning bygger på en ligeværdig og konstruktiv dialog mellem myndighederne, Selvstyret og kommunerne, og ikke på strukturelle overgreb.

Børnetalsmanden

Under møde den 17. maj 2016 med udvalget fremførte Børnetalsmanden støtte til forslaget. En støtte til forslaget, som også fremføres i Børnetalsmandens høringssvar til forslaget.

- Om baggrunden for forslaget kunne Børnetalsmanden bekræfte kendskab til mange konkrete sager i kommunerne om børn og unge, der ikke hjælpes. Det sker ulykkeligvis overalt i landet, men Børnetalsmanden har særligt kendskab til rigtig mange svigt, manglende hjælp og støtte til børn i Nordgrønland, Østgrønland og Sydgrønland.

- Børnetalsmanden støtter forslaget, da det vil modvirke, at der sker det dobbelte omsorgssvigt, som sker ved, at kommunerne ikke sikrer børnene den beskyttelse og de rettigheder, de har krav på. Grønland har pligtende tiltrådt Børnekonventionen, foruden at kommunerne er tillagt ansvar og forpligtelser overfor børn og unge i reglerne om hjælp til børn og unge.

- Mangler kommunerne personale eller ressourcer, så må andre tage over og sikre, at børn beskyttes, og deres rettigheder håndhæves. Børnetalsmanden vil ikke forholde sig til, hvem der håndterer børnesagerne, men Børnetalsmanden forholder sig til, hvorvidt der sker i overensstemmelse med Børnekonventionen og gældende regler på området.

- Børnetalsmanden oplyste, at der var kendskab til, at politiet ikke kan følge med i de mange sager om børn. Børnetalsmanden har konkret kendskab til anbringelsessager, der ikke følges op af kommunerne, hvorefter børnene forbliver i flere år i de hjem, der skulle fjernes fra.

- Børnetalsmandsinstitutioner er upolitiske, men tager stilling, når det drejer sig om sager med børns tarv i centrum. Børnetalsmanden forholder sig til de rettigheder, og den beskyttelse, udvikling og tryghed, som børnene, i henhold til Børnekonventionen og landets regler, har krav på.

- Børnetalsmanden anførte også, at der var rigtigt mange sager, der ikke indberettes. Dette kendskab har de fra den rådgivningsfunktion, hvor de taler med en del af de børn, som ikke har anmeldt overgreb, omsorgssvigt og lignende. Børnetalsmanden henstillede derfor til, at

Naalakkersuisut og Inatsisartut også medtog, at der bør pågå opsøgende arbejde omkring børn og unge i landet, således at disse sager og forhold opspores.

Samråd

Udvalget har som led i udvalgets behandling af forslaget den 20. maj 2016 haft Naalakkersuisoq for Familie, Ligestilling og Sociale Anliggender i samråd. Kopi af Naalakkersuisoqs talepapir er vedlagt nærværende betænkning som **bilag 1**.

Udvalget ønskede til samrådet særligt en uddybning og afgrænsning af forslagens § 7a, hvorefter Naalakkersuisut kan beslutte, at suspendere en kommunes forvaltning af det sociale regelsæt, når der foreligger væsentlig tilsidesættelse af kommunens forpligtelser eller borgernes rettigheder. Udvalget har videre ønsket mere viden om, hvorledes suspensionsforløb påtænkes gennemført. Dette både i tidsmæssig udstrækning, og i forhold til personalet i kommunerne samt omkring de ressourcer, der agtes anvendt med henblik på at bringe forholdene i kommunen/kommunerne på et niveau, hvor der ikke forsat er konflikt med kommunens forpligtelser og borgernes rettigheder.

Til samrådet ville udvalget endvidere have nogle politiske udmeldinger om, hvilke behov der er for at styrke tilsynet med den kommunale håndtering af det sociale regelsæt, og i hvilket omfang, der er udarbejdet en strategi og en målsætning for at styrke samarbejdet mellem Naalakkersuisut og kommunerne på det sociale område. Dette med henblik på, at sikre overholdelse af de kommunale forpligtelser, og borgernes rettigheder.

Udvalget skal henvise til besvarelsen i bilag 1.

Udvalgets videre behandling af forslaget

Udvalget har noteret sig, at Kammeradvokaten konkluderer, at lovforslaget i den foreliggende form er lovmedholdeligt. Forslaget er ikke i strid med Grundlovens § 82 om den kommunale selvbestemmelsesret, foruden at Grundlovens § 82 ikke er til hinder for, at Selvstyret kan overtage eller hjemtage en beføjelse, der hidtil har været henlagt til kommunerne.

Den kommunale selvbestemmelsesret må ikke være i modstrid med borgernes retssikkerhed.

Udvalget er klar over, at der er meget store kommunale ressourceproblemer på det sociale område, og at de kommunale sagsbehandlere i mange tilfælde har yderst vanskelige og til tider umulige arbejdsvilkår med alt for mange og tunge sager, som kræver mange, meget stærke og fagligt kompetente medarbejdere og de fornødne offentlige tilbud og virkemidler.

Omkring antallet af sager, så skal udvalget fremhæve, at Inatsisartut til FM 2015 vedtog følgende ændringsforslag til forslaget FM 2015/38:

Naalakkersuisut pålægges at kontakte kommunerne med henblik på at vurdere antallet af, og sags- og arbejdsbyrden for, sagsbehandlere, der arbejder med socialt udsatte børn og unge, og om der afsættes tilstrækkeligt med ressourcer til området, samt om det vil være muligt og hensigtsmæssigt at fastsætte vejledende sagstal for sagsbehandlerne. Resultaterne af Naalakkersuisuts undersøgelse og vurdering skal omdeles i form af en redegørelse til Inatsisartut senest på EM16.

Udvalget ser frem til at kunne modtage den ønskede redegørelse, og forventer samtidig, at Naalakkersuisut straks følger op på redegørelsen med en række tiltag.

Udvalget finder, at det forsat er topaktuelt og stærkt påkrævet, at Selvstyret og kommunerne samarbejder om denne del af socialområdet, således at man ved direkte og forebyggende indsatser kommer omsorgssvigt af børn og unge til livs. Det er imidlertid helt afgørende, at befolkningen som helhed bliver en aktiv medspiller i de videre løsninger på området.

Der skal holdningsændringer til, hvis det skal lykkes og vende forholdene til det bedre.

Omfanget af omsorgssvigt af børn og unge i landet har et så samfundstruende og alarmerende omfang, at der på alle områder skal prioriteres de fornødne ressourcer med henblik på at få løst problemerne, som kaster lange skygger på befolkningen og på udvikling af landet som helhed.

En stærk befolkning og en befolkning i trivsel vil altid være forudsætningen for en stærk samfundsudvikling.

Udvalget er enig i det fremførte under 1. behandlingen af forslaget, hvor det blev sagt, at forslaget ikke i sig selv giver færre socialsager, eller i sig selv forøger ressourcerne på socialområdet. Synspunkter som også er blevet fremført af kommunerne.

Forslaget kan anses som et værktøj, et instrument for Naalakkersuisut til at gribe ind i de særlige tilfælde, hvor der forligger væsentlig tilsidesættelse af de kommunale forpligtelser og af borgernes rettigheder. Forslaget må ikke i sig selv udgøre en glidebane for, at Selvstyret hjemtager eller overtager opgaver udlagt til kommunerne. Forslaget retter sig konkret mod den sociale lovgivning. Udvalget har den fundamentale holdning, at borgernes retssikkerhed er det primære, og at denne skal være i højsædet.

Det er helt afgørende for udvalget, at borgerne på det sociale område sikres de rettigheder, som er fastsat lov og tiltrådte konventioner.

De anses i sidste ende at være en politisk holdningssag, hvorvidt man kan støtte, at Naalakkersuisut skal have redskabet i værktøjskassen eller ej.

Udvalget kan ikke udelukke, at forslaget kan være medvirkende til at sikre og håndhæve beskyttelse af borgerne i de tilfælde, hvor en kommune svigter sit ansvar. I praksis vil det givet vise sig, at erkendte eller afdækkede problemstillinger omkring omsorgsvigt af børn og unge vil resultere i et tæt og konstruktivt samarbejde mellem den enkelte kommune og Naalakkersuisut med henblik på at finde løsninger.

Det er for udvalget vigtigt at sende et budskab om, at det hverken i Inatsisartut eller i Naalakkersuisut, politisk eller menneskeligt, kan accepteres, at der sker omsorgssvigt af børn og unge eller at borgernes rettigheder i øvrigt tilsidesættes. Tilsvarende udmeldinger giver kommunerne også udtryk for.

Samarbejdet mellem Inatsisartut og Naalakkersuisut omkring vilkår og opvækstforhold for børn og unge, er baseret på et samarbejde om at ville finde løsninger på problemerne, og ikke at forholde sig passive, når problemstillingerne bliver lagt på bordet og kommunikeres til det administrative eller politiske niveau. Parterne negligerer ikke, og ønsker ikke at forholde sig passivt og handlingslammede overfor omsorgssvigt af landets borgere.

Udvalget nærer den største respekt for den kommunale selvbestemmelsesret, og der er ingen principiel tvivl om, at sociale sager optimalt set bør og skal kunne håndteres lokalt og borgernært, men det kan, som fremhævet, hverken politisk eller menneskeligt tolereres, at borgernes rettigheder ikke håndhæves, og at lokale myndigheder ikke følger op på indberetninger og sager, og ikke håndhæver det konkrete ansvar på socialområdet i forhold til gældende regler og tiltrådte konventioner.

Til trods for landets store størrelse og forskelligartede forhold i bred forstand, så kan omsorgssvigt ikke gradbøjes eller undskyldes. Omsorgssvigt er omsorgssvigt, og hverken kan eller skal tolereres.

Udvalget fastholder, at der overalt i landet overfor alle børn og unge skal fastholdes en nul-tolerance overfor omsorgssvigt. Omsorgssvigt må ikke undskyldes med manglende sagsbehandlere eller ringe kommunikation. Der skal straks søges løsninger for at komme omsorgssvigt til livs. Kan løsningerne ikke tilvejebringes eller håndteres lokalt, så skal det ske ved at man samarbejder på tværs af kommunerne, eller med relevante myndigheder eller enheder under Naalakkersuisut, således at børn og unges retssikkerhed til enhver tid håndhæves.

- Med henblik på at sikre tidlig indsats, så henstiller udvalget til Naalakkersuisut, at der i langt højere grad end tilfældet skal sikres opsporende og opsøgende arbejder omkring omsorgssvigt af børn og unge i landet, således at de skadelige konsekvenser ved omsorgssvigt for børn og unge forebygges og dermed minimeres.

Udvalget skal fremføre, at der skal holdningsændringer til. Til trods for vanskelige eller umulige arbejdsvilkår for landets sagsbehandlere, så er det ikke en løsning at give op, ligesom det heller ikke er en løsning at gemme sagerne og virkeligheden væk samt at fortie eller forholde sig passive overfor konkrete problemer. Problemerne skal frem i lyset, så der kan søges løsninger. Det sociale område handler om mennesker, og sikrer vi ikke hjælp og indsætter i tide, så vokser problemerne sig større med fatale menneskelige og samfundsmæssige konsekvenser til følge. Kan opgaverne ikke håndteres lokalt eller vokser eller udvikler de sig til et niveau, hvor de lokale myndigheder ikke kan håndtere dem, så skal der uden ugrundet ophold etableres dialog med Naalakkersuisut, der herefter har pligt til at søge løsninger.

I de seneste år har vi oplevet, at Selvstyrets tilsynsenhed under Naalakkersuisoq for Familie, Ligestilling og Sociale Anliggender, Børnetalsmanden eller andre har afdækket uhyrlige forhold for børn og unge diverse steder i landet.

For blot at nævne nogle af de seneste eksempler: Børnetalsmanden besøgte i 2015 flere byer og bygder i Qaasuitsup Kommunia og afdækkede, at forholdene for børn og unge i rigtig mange tilfælde var rystende. På trods af konkrete og mange indberetninger havde myndighederne ikke reageret, men forholdt sig passive eller handlingslammende. Tilsvarende forhold i kommunen kunne Selvstyrets egen tilsynsenhed ligeledes dokumentere efter tilsynsbesøg i 2014 i kommunen.

Selvstyrets tilsynsenhed har ifølge det oplyste i medierne lige afsluttet et tilsynsbesøg i Kommune Kujalleq, og kan også i denne kommune finde mange sociale sager, herunder børnesager, hvor gældende regler ikke er fulgt, uden af Familie og sundhedsudvalget dog har kendskab til det nærmere omfang.

Kommuneqarfik Sermersooq har i foråret 2016 søgt samarbejde med Selvstyret om en særlig indsats for Tasiilaq, da de sociale sager og særligt for børn og unge har nået så voldsomt omfang, at der er behov for en særlig indsats. Ifølge det oplyste har dette konkrete samarbejde sin baggrund i, at kommunen gennem det seneste år har arbejdet på at udrede det sociale område i Tasiilaq, og at det herefter står klart, at mange børn mistrives hos deres familie, og at der rent faktisk er mere eller mindre alvorlige sociale sager på halvdelen af byens børn. Der er rystende, at erfare, at det står så galt til nogle steder i landet, men udvalget skal rose kommunen for at bringe problemerne frem i lyset og søge samarbejde om løsninger, fremfor at afvente, at Selvstyrets tilsynsenhed kom forbi, eller at Børnetalsmanden skulle afdække, hvor galt det rent faktisk står til. Der skal handles aktivt i forhold til alle former for omsorgssvigt af børn og unge.

Det er et vigtigt og centralt led i holdningsændringen på området, at kommunerne selv bringer forholdene frem og indgår i dialog og samarbejde med Naalakkersuisut, fremfor at forholde sig passive og handlingslammende, hvilket i sidste ende, og alt efter karakteren kan være

ansvarspådragende. På den anden side, så har Naalakkersuisut også en politisk naturlig interesse i til stadighed at søge oplysninger hos kommunerne om de stedlige udfordringer og ressourcebehov, således at problemerne også fra centralt hold foregribes, og de påkrævede initiativer tages. Det er bydende nødvendigt med et aktivt, opsøgende, åbent og konstruktivt politisk samarbejde på socialområdet mellem Naalakkersuisut og kommunerne og med borgerne som aktive medspillere.

- Udvalget har af flere omgange beskæftiget sig med tilsynet på børn- og ungeområdet, og udvalget anbefaler, i lighed med det fremførte fra kommunerne, at der både kvalitativt og kvantitativt sker en styrkelse af tilsynet på området. Det skal blandt andet henvises til beslutningsforslagene **EM 2011/52** og **EM 2011/133**. Udvalget forventer, at Naalakkersuisut i kommende lovforslag om hjælp til børn femsæter forslag om mertilsyn. Øge kommunale tilsyn og tilsyn med kommunerne vil utvivlsomt være en vigtig direkte og forebyggende indsats med henblik på at sikre at forholdene for børn og unge styrkes.

Oplever sagsbehandlere for store arbejdsbyrder, manglende eller utilstrækkelige kompetencer, manglende henvisningsmuligheder, manglende tilbud eller muligheder for at iværksætte efterværn eller konkrete tilbud i sociale sager, så skal denne viden ikke gemmes væk eller forties, men igen skal det frem, og kommunikeres i henhold til de stedlige kommandoveje, således at denne viden eller de konkrete forhold kommer frem i lyset. Kommer problemerne ikke frem i lyset, så kan der vanskeligt iværksættes løsninger. Det drejer sig for alles bedste om at sikre børn og unges rettigheder, og at sikre de politiske målsætninger om, at alle børn og unge i landet skal kunne vokse op uden omsorgssvigt i trygge familierammer.

Særlige grupper af ansatte har en skærpet indberetningspligt, men også for øvrige borgere i landet er det bydende nødvendigt og helt afgørende, at disse bliver aktive medspillere med henblik på at komme omsorgssvigt af børn og unge til livs. En holdningsændring med åbenhed, erkendelse og dialog om problemerne i familierne vil utvivlsomt være den største gevinst i den påkrævede holdningsændring omkring, at der skal reageres mod viden eller mistanke om omsorgssvigt af børn og unge. At kunne løfte forældreansvaret og være modtagelig for holdningsændringer kræver en forsat målrettet indsats overfor svage og dysfunktionelle familier, så derfor er det forsat påkrævet, at disse indsatser fastholdes og intensiveres efter behov.

Den gode samfundsborger skal være den, der reagerer og ikke passivt sidder inde med viden eller mistanke om omsorgssvigt. Det gode samfund, hvad enten det er en lille bygd eller en større by, skal kunne måles ved, at dets borgere, administration og politiske niveau ikke passivt eller med lukkede øjne, tolererer omsorgssvigt af og mistrivsel blandt børn og unge.

Opfordringen fra udvalget skal videre være, at de enkelte familier eller det enkelte lokalsamfund hurtigt får identificeret problemerne, og søger lokal støtte og rådgivning, så der

kan arbejdes for løsninger med udgangspunkt i en lokal erkendelse af problemerne. Dette fremfor, at man skal kunne opleve, at andre eller udefrakommende sætter fokus på de problemer, man lokalt har lukket øjnene for og negligeret. Omsorgsvigt må aldrig blive normaliseret, gængst accepteret eller være en iboende væremåde eller en social norm. Udspringer omsorgssvigt af børn og unge af, at de voksne er misbrugere af pengespil, hash eller alkohol, så skal dette italesættes og frem i lyset, så man kommunalt kan målrette og tilbyde direkte og forebyggende indsatser. Har en kommune ikke de fornødne ressourcer eller tilbud, så kan denne søge råd, vejledning og støtte hos Naalakkersuisut. Det vigtigste er, at der helt konkret tages fat om at søge løsninger, og at der ikke udvises passivitet og mangel på erkendelse af problemerne.

2016 er af Formanden for Naalakkersuisut blevet udnævnt som "børnenes år". Udvalget synes, at dette både er en tiltrængt og en påkrævet udmelding, der skal være med til at tydeliggøre, at Naalakkersuisut vil samarbejde med kommunerne og Inatsisartut om at handle mod omsorgssvig og for børns rettigheder samt søge at finde løsninger på de direkte problemer og bagvedliggende årsager til den voldsomme og helt uacceptable omsorgssvigt.

Det er tid til erkendelse, og det er tid til at handle mod alle former for omsorgssvigt.

Udvalget anser videre, at udmeldingen fra Formanden for Naalakkersuisut er en håndsrækning til kommunerne om at få identificeret ressourcebehovet på området for børn og unge og deres familier, således at omsorgen kommer tilbage til de udsatte og sårbare familier.

Baggrunden for forslaget er meget barsk og ulykkelig, men isoleret set har forslaget været en kærkommen lejlighed for alle de implicerede parter til at give deres meninger til kende.

Udvalget skal i sammenhængen også opfordre Naalakkersuisut til at være lydhøre i forhold til de kommunale betænkeligheder omkring forslaget, og de kommunale udmeldinger omkring de forhold, hvor kommunerne peger på forebyggende løsninger og behov, således at den kommunale opgavehåndtering kan løftes, så det harmonerer med de fælles politiske målsætninger og visioner om, at alle børn og unge i Grønland skal vokse op i trygge rammer. I denne sammenhæng er det afgørende, at samarbejdet mellem Selvstyret og kommunerne optimeres.

Bemærkningerne til ændringsforslagets enkelte bestemmelser anses at fremstå med den fornødne klarhed. Det er som tidligere fremhævet et politisk valg, hvorvidt man ønsker at reglerne skal være et værktøj for Naalakkersuisut med henblik på at kunne sikre borgerne rettigheder.

Forslagets økonomiske konsekvenser

De økonomiske konsekvenser ved forslaget realisering er beskrevet under forslaget almindelige bemærkninger. Det anføres herunder, at –

Forslaget vil indebære etablering af en vis parallel administration af det sociale regelsæt. Selvom der træffes afgørelse om suspension af en kommunens forvaltning af det sociale regelsæt, vil kommunen skulle opretholde og videreføre den eksisterende kommunale administration sideløbende med den administration, der etableres af Naalakkersuisut.

Kommunen afholder uændret de udgifter, der knytter sig til forvaltning af de sociale regelsæt, for hvilke kommunen er ansvarlig. En eventuel refusionsordning knyttet til de enkelte sociale regelsæt finder tilsvarende anvendelse. Naalakkersuisut vil ikke skulle afholde eller udlægge udgifter på kommunernes vegne.

Kommunen vil skulle afholde de omkostninger til Naalakkersuisut, der er en følge af beslutning om suspension af en kommunes forvaltning af det sociale regelsæt.

Naalakkersuisuts omkostninger til varetagelse af opgaver omfattet af beslutning om suspension afholdes over FL 2016, hovedkonto 30.01.01 Departementet for Familie, Ligestilling og Sociale Anliggender. Bevillingen omfatter udgifter i henhold til Landstingsforordning om socialvæsenets styrelse og organisation. Naalakkersuisuts omkostninger vil efterfølgende blive opkrævet hos den enkelte kommune. Opkrævning kan ske f.eks. ved modregning i udbetalinger fra Selvstyret. Det er på denne baggrund vurderingen, at en eventuel beslutning om suspension ikke vil afføde behov for yderligere bevillinger under hovedkonto 30.01.01 Departementet for Familie, Ligestilling og Sociale Anliggender.

Det er ikke muligt, at estimere omkostningerne som følge af en beslutning om suspension af en kommunens forvaltning af det sociale regelsæt. Det vil afhænge af den konkrete beslutning om suspension og herunder omfanget af mangler i den kommunale behandling og prioritering af sager inden for det sociale regelsæt.

Udvalget har som helhed taget det anførte om de økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige til efterretning.

Udvalget har endvidere hæftet sig ved, at det anføres omkring konsekvenserne for borgerne, at forslaget skal være medvirkende til at sikre korrekt behandling, afgørelser og prioritering af sager inden for det sociale regelsæt.

Udvalget tillægger det til enhver tid afgørende betydning, at der omkring administrationen af de sociale regelsæt sikres alle borgerne korrekt behandling med udgangspunkt i rammerne for gældende lovgivning og det velfærdsniveau, som landet kan sikre borgerne.

Udvalgets indstillinger

Et flertal i udvalget bestående af Demokraterne og Siumut skal om forslaget bemærke:

Demokraterne og Siumut anser dette forslag både ærgerligt, men nødvendigt. Efter nøje overvejelser, tilslutter flertallet sig forslaget i foreliggende form.

Denne lovgivning giver hjemmel til, at vi fra det offentlige kan gribe ind, når et område, der hører under sociale regelsæt i kommunerne reelt set kollapsede.

Nylige tilsyn i kommunerne har afsløret graverende mangler, og efterslæb på behandling af socialsager i en sådan grad, at vi anser det for bydende nødvendigt, at Naalakkersuisut, landets øverste myndighed, kan gribe ind, og tage over.

I lovgivningen står klart og tydeligt, at suspension af de sociale regelsæt kun kan udføres tidsbegrænset og på afgrænsede områder.

Flertallet er enig i, at forslaget ikke løser nogle grundlæggende problemer, som kommunerne slås med, bl.a. underbemanding, rekrutteringsvanskeligheder og flaskehalsproblemer ved henvisning til foranstaltninger inden for det offentlige.

Samtidig mener Siumut og Demokraterne, at nærværende skal anses for en hjælp, og en nedbrydning af kassetænkningen, til gavn for udsatte borgere, hvis sager lige nu ikke behandles. Desuden anser vi det for en mulighed for Naalakkersuisut og kommunerne for, at indsætte ekstraordinær hjælp til udsatte borgere, herunder særligt børn og unge, hvorfor vi finder det nødvendigt.

At det er nødvendigt med ekstraordinære tiltag, viser forholdene i kommunerne tydeligt. Tilsynsbesøg i 2014 i Qaasuitsup Kommunia og Qeqqata Kommunia afdækkede ubehandlede underretninger om meget alvorlige overgreb mod børn og unge, og stærkt bekymrende forhold for børn og unge. For Familie og Sundhedsudvalget blev det i foråret 2015 blandt andet oplyst, at der alene i Uummanaq-distriktet anslået var 250 registrerede børn- og ungesager, hvoraf mindst 150 blev anset som bekymringssager. Tilsyn afdækkede ligeledes, at der også i Qaanaq, Maniitsoq og Upernavik var et meget højt antal ubehandlede sager, der angik børn og unge. I april 2016 oplyste Kommuneqarfik Sermersooq, at der i Tasiilaq mere eller mindre er alvorlige sociale sager, på halvdelen af de børn der bor i byen, I maj 2016 blev det oplyst, at Kommune Kujalleq har så massive udfordringer inden for det sociale område, at der blandt må søges samarbejde med Naalakkersuisut for at kunne håndtere sagerne. Flertallet afventer med interesse en redegørelse fra Naalakkersuisut, der skal afdække ressourcebehovet i kommunerne på børne- og ungeområdet. Flertallet appellerer til øget samarbejde med kommunerne på børn og ungeområdet. Det er en politisk bunden opgave, at sikre rettigheder for vores børn og unge. Vi er forpligtet af egen lovgivning og af Børnekonventionen, så de nødvendige indsatser skal prioriteres. Kan problemerne ikke løses lokalt, hvilket ville være optimalt, så skal de løses fra central hold, eller med eksterne bistand. Flertallet i udvalget skal understrege, at alle partierne i Inatsisartut og Familie- og Sundhedsudvalget samstemmigt har taget afstand for enhver form for omsorgssvigt af børn og unge, og at det under ingen omstændigheder kan accepteres, at de offentlige myndigheder også svigter ansvaret.

Udvalget anser det for bydende nødvendigt at handle, og det mener vi, at Naalakkersuisut gør med nærværende forslag.

Ovennævnte udvalgsflertal indstiller på denne baggrund forslaget til vedtagelse af Inatsisartut i den foreliggende form.

Et mindretal i udvalget bestående af Inuit Ataatigiit skal om forslaget bemærke:

Samtlige kommuner er imod forslaget, ligesom kommunernes sammenslutning KANUKOKA er imod forslaget.

Det vil sige, at samtlige samarbejdspartnere er imod forslaget.

Inuit Ataatigiit anser det yderst beklageligt at parter der skal samarbejde er så langt fra hinanden.

Kommunerne og KANUKOKA understreger, at Selvstyrets lovvejledninger er svært forståeligt. Man har nu i flere år ønsket at mere forståelige. Selvstyrets 4 årig tilsyn kunne gennemføres oftere, således at man kunne undgå, at hastesagerne ligger stille.

Der er ikke uenighed om at kommunerne svigt er omfangsrig, og vi skal fra Inuit Ataatigiit understrege at vi ikke accepterer svigt fra kommunernes eller Selvstyrets side. Der skal ske forbedringer, vi taler jo om børn og børn skal ikke svigtes.

Nuværende fremgangsmåde kan forstås på den måde; at man på grund af en skæv administration nu skal tilpasse sig til en skæv lovgivning. Dette kan sammenlignes med at man på grund af skadet gulv tilpasser møblerne så de bliver skæve.

Vi skal ikke tilpasse os til skaden, men derimod reparere den.

Derfor vil Inuit Ataatigiit opfordre Naalakkersuisut til i samarbejde med kommunerne at løse problemet.

Hvis det har været Naalakkersuisuts intention at ændre den politiske opgave og ansvarsfordeling vælger Inuit Ataatigiit med kommunerne og afslår forslaget.

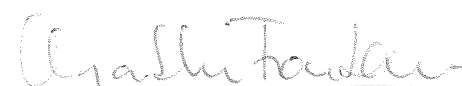
Ovennævnte udvalgsmindretal indstiller på denne baggrund forslaget til forkastelse.

Med disse bemærkninger og med den i betænkningen anførte forståelse skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Tillie Martinussen

Formand

Agathe Fontain

Jess Svane

Laura Täunäjä

Ineqi Kielsen

Ane Hansen

Mimi Karlsen

Ilanngussaq
Bilag 1

Inatsisartut

Familie- og Sundhedsudvalget

Att.: Tillie Martinussen udvalgsformand

p20-05-2016
Sagsnr. 2016-687
Dokument nr. 2809644
Juridisk afdeling
Postboks 260
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 66 66
E-mail: iian@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

**Samråd med Familie og Sundhedsudvalget
fredag den 20. maj 2016 kl. 16.00-16.45 i mødelokale 2**

Om det nærmere grundlag for en suspension og indholdet i en suspension.

Udvalget har hæftet sig ved, at Naalakkersuisut efter forslagens § 7a kan beslutte, at suspendere en kommunes forvaltning af det sociale regelsæt, når der foreligger væsentlig tilsidesættelse af kommunens forpligtelser eller borgernes rettigheder.

Der er udarbejdet bemærkninger til bestemmelsen, men du bedes alligevel uddybe og mere præcist afgrænse, hvornår kan en suspension komme på tale, og hvorledes påtænkes et suspensionsforløb gennemført? Dette både i tidsmæssig udstrækning, og i forhold til personalet i kommunerne samt omkring de ressourcer, der agtes anvendt med henblik på at bringe forholdene i kommunen/kommunerne på et niveau, hvor der ikke forsat er konflikt med kommunens forpligtelser og borgernes rettigheder. Udvalget ønsker herunder skitseret et tænkt suspensionsbeløb.

Svar

Suspension er tænkt som en undtagelsesbestemmelse, der kun skal bruges i særligt grove tilfælde af forvaltningssvigt i den lokale ledelse af socialvæsenet, hvor indgriben er nødvendig fra den centrale ledelse af socialvæsenet af hensyn til borgernes retssikkerhed eller systemets lovlighed.

Tænkte eksempler:

- En borgmester eller kommunaldirektøren henvender sig til departementet, med oplysning om, at dens kommunale socialforvaltning er i stærk krise og at kommunen reelt ikke kan løfte socialforvaltningsopgaven i en periode.
- Tilsynsenhed eller rådgivningsenhed konstaterer massive brud på lovgivningen, med eksempelvis omfattende årelangt forvaltningssvigt som ikke ses at være løst af den lokale socialvæsenledelse, og at der måske er opstået en slags overordnet accept i forvaltningen af en lokal ineffektiv eller decideret manglende forvaltning af det sociale regelsæt.

Det er svært at lave et skitseret suspensionsforløb. Reglen om suspension skal kun bruges undtagelsesvis, og vil derfor kun blive brugt i helt unikke og ganske individuelle konkrete situationer. Der findes derfor ikke et normalscenarium for suspension, hvorom der kan laves skitserede normalforløb.

Der kan opstilles en skitsering af den forventede procedure, før der suspenderes:

Før suspension

- 1) Departementet bliver opmærksom på meget alvorlige brud på sociallovgivningen
- 2) Departementet vurderer om kommunen skal rådgives og/eller tilsynsføres
- 3) Departementet vurderer om det kommunale tilsynsråd skal orienteres
- 4) Departementet vurderer, i særlige tilfælde, om suspension kan blive nødvendig
- 5) Departementet drøfter i så fald problemet (og suspension) med Naalakkersuisoq
- 6) Hvis Naalakkersuisoq finder situationen så kritisk at en suspension er nødvendig, så indhentes kommentar fra kommunalbestyrelsen
- 6a) Hvis de indhentede kommentarer fra kommunen viser at der er faktuelle fejl revurderes beslutningen om suspension. Hvis ikke, så handler departementet således:
- 7) Departementet laver LSO med anmodning om tilladelse til suspension

Suspension

Hvis LSO imødekommes fra Naalakkersuisut, så:

- 8) igangsættes suspension, og det kommunale tilsynsråd orienteres samtidig, og
- 9) der optages dialog med kommunalbestyrelsen om indsatsen, og den igangsættes og planlægges med eksisterende interne ressourcer fra departementets afdelinger og enheder.

Hvorfra vil du skaffe ressourcerne i Naalakkersuisut med henblik på at Naalakkersuisut kan løfte de administrative behov i kommunerne og dette særligt i forbindelse med suspensionsforløb? Dette både omkring personale og henvisningsmuligheder. I denne sammenhæng skal det fremhæves, at forslaget ikke i

sig selv ses at ville forøge ressourcerne på det sociale område – hverken i kommunerne eller hos Naalakkersuisut.

Svar

Det er vigtigt at understrege, at hel eller delvis suspension af den kommunale forvaltning af det sociale regelsæt, er en absolut undtagelse, som ingen reelt ønsker anvendt, men som er et nødvendigt og ansvarligt middel til den helt unikke situation, hvor den kommunale forvaltning alvorligt svigter borgernes sociale rettigheder.

Spørgsmålet har været drøftet politisk og administrativt i departementet, og der var i drøftelserne ikke mindst fokus på omfanget af den realistiske ressourcebelastning af økonomisk og administrativ karakter. Der var enighed om, at de økonomiske konsekvenser der følger af den centrale løsning af nødvendige lokale forvaltningsopgaver i suspensionsperioden, burde have været løst af kommunen inden suspensionen, hvorfor udgiften til departementets centrale socialforvaltningsløsninger allerede må konkluderes at være indeholdt og medregnet i de eksisterende kommunale bloktilskud, hvorfor det ikke påfører kommunerne nye økonomiske konsekvenser. Administrativt vil det heller ikke belaste kommunen med nye administrative konsekvenser, men suspension vil belaste departementet med nye opgaver, idet der i suspensionsperioden vil være et internt fravær af medarbejdere fra visse af de sædvanlige departementale forvaltningsopgaver. Men det er vurderet, at konsekvensen bliver af midlertidig karakter, og at der igennem effektiv allokering og delegering, kan sikres, at fraværet planlægges således, at udvalgte ikke-kritiske forvaltningsopgaver bliver nedprioriteret i suspensionsperioden. Et eksempel kunne være, at visse folkeoplysningskampagner eller temabaserede seminarer eller kurser planlægges anderledes, og forsinkes nogle uger eller måneder, og i værste situationer, sættes kortvarigt i bero, hvorefter de naturligvis genoptages.

Hvilke behov ser du for at styrke tilsynet med den kommunale håndtering af det sociale regelsæt og i hvilket omfang har du udarbejdet en strategi og en målsætning for at styrke samarbejdet mellem Naalakkersuisut og kommunerne på det sociale område med henblik på, at sikre overholdelse af de kommunale forpligtelser og borgernes rettigheder??

Svar

Sektortilsynet med forvaltningen af det sociale område og det sociale tilsyn med døgninstitutionerne, er allerede styrket markant, med etableringen af en ny tilsynsenhed, som har fuldtidsansatte ansatte og en daglig ledelse, der er dedikeret fuldt ud til tilsynsopgaven. Endvidere er etableret en central

rådgivningsenhed, som forventes at bidrage til en professionalisering af kommunernes sagsbehandling på børneområdet, hvilket gerne skulle vise at bidrage til et løbende kvalitetsløft af den kommunale sagsbehandling. Men der kan indsættes og styrkes mere på tilsynsområdet. En udfordring i dag, som endnu ikke er løst er departementets adgang til relevante og rettidige informationer om underretninger og andre væsentlige oplysninger på socialområdet. Eksempelvis præcise og pålidelige data om anbragte børn uden for hjemmet og andre målgrupper. Derfor fremsætter jeg til efteråret 2016 lovforslag om støtte til børn, som blandt andet indeholder en styrkelse af tilsynet og rådgivningsenhedens adgang til information fra kommunerne, og som foreslår etableringen af et landsdækkende indberetningssystem, hvortil kommunerne skal indberette modtagne underretninger – således at departementets tilsynsenhed centralt kan registrere og følge op på underretninger om omsorgssvigt af børn over for kommunerne, i forbindelse med tilsynsbesøg.

Med venlig hilsen

Martha Lund Olsen